

Mál nr. 165/2024

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila (V)

Tegund vátryggingar: Ábyrgðartrygging atvinnureksturs.

Heiti vátryggingartaka (X)

Skaðabótaábyrgð. Verslun/þjónusta.

Gögn.

1. Málskot mótttekið 17. maí 2024, ásamt fylgiskjölum.
2. Bréf V, dags. 6. júní 2024.
3. Viðbótarathugasemdir M, dags. 20. júní 2024.

Málsatvik.

Í málskoti kemur fram að M datt um misfellu á milli tveggja flotpramma í náttúrulegum X þann 5. ágúst 2022. Hafði ytri pramminn lyft upp en ekki var að sjá neitt sem gaf það til kynna, þvert á móti hafði verið lagður dregill yfir samskeyti prammanna tveggja sem liggja þvert yfir gönguleið. Vegna slyssins hefur M gert kröfu um bætur úr ábyrgðartryggingu X hjá V. Hafnaði V bótaskyldu með bréfi dags. 5. maí 2023. M telur ljóst að vanbúnaður hafi verið á flotprömmum þar sem ekki var aðeins um mishæð að ræða heldur var hún einnig hulin. Vísar M til ýmissa ákvæði reglugerðar nr. 814/2010 máli sínu til stuðnings. Vísar M til dómaframkvæmdar Landsréttar og Hæstaréttar til stuðnings því að meta beri vanbúnað á flotprömmunum X til sakar, enda ósannað að mishæð milli prammanna hafi ekki getað dulist neinum. Þar að auki var hún hulin og engar varúðarmerkingar við flotprammanna sem hefðu getað gefið til greina þá hættu sem stafaði af mishæðinni. Þvert á móti hafi varúðarmerkingar verið settar upp í kjölfar slyssins. Skorar M á V að afla og leggja fram slysaskýrslu sem gerð var á slysdegi af vaktstjóra hjá X. Áréttar M að það hafi verið X í lófa lagið að rannsaka orsök og aðdraganda slyssins og ber X hallan af sönnunarskorti um þessi atriði og að leggja beri staðhæfingar M um aðstæður og orsakir slyssins til grundvallar.

V hefur hafnað bótaskyldu þar sem ekki þykir sýnt að slysið megi rekja til sakar af hálfu X. Sönnunarbyrðin hvíli á M. Eðli málsins samkvæmt myndist einhver mishæð milli flotpramma sem fljóta í vatni. Ef fullnægjandi aðgát hefði verið sýnd hefði það ekki átt að dyljast þeim sem um svæðið fara hvernig aðstæðum á þessum stað er háttað. Gera verði þær eðlilegu kröfur til gesta á baðstöðum að horfa vandlega fram fyrir sig og sýna fulla aðgát öllum stundum til að gæta að eigin öryggi. Motturnar sem settar voru á prammanna voru notaðar bæði sem hálkuvörn en líka til að deyfa út mishæð milli flotprammanna til að leitast við að tryggja öryggi gesta eftir fremsta megni. Ekki sé sýnt fram á að slys M verði rakið til saknæms vanbúnaðar eða annarra atvika eða aðstæðna sem X verður látinn bera skaðabótaábyrgð á gagnvart honum. Gögnin bendi fremur til að slysið sé að rekja til óhappatilviljunar og/eða eigin aðgæsluleysis M umrætt sinn.

Álit.

Ágreiningur í málinu lýtur að því hvort M eigi rétt á skaðabótum fyrir líkamstjón úr ábyrgðartryggingu X hjá V. Slys M varð þegar hann féll um misfellu við göngu yfir flotbrú í náttúrulegum X þann 5. ágúst 2022. Nánar tiltekið snýst ágreiningur málsins um það hvort rekja megi fall hans til þess að starfsmenn X hafi sýnt saknæma háttsemi með því að gera ekki nauðsynlegar ráðstafanir vegna hæðarmismunar sem myndaðist milli tveggja flotpramma í laugunum og hvort brotið hafi verið gegn fyrirmælum í reglugerð nr. 814/2010, um hollustuhætti á sund- og baðstöðum. Reglugerðin hefur að geyma reglur um aðbúnað á sund- og baðstöðum til að stemma stigu við slysum og óhöppum sbr. orðalag í dómi Landsréttar í máli nr. 291/2022. Samkvæmt 8. gr. reglugerðarinnar skulu mannvirki og búnaður á sund- og baðstöðum þannig gerð og viðhaldið að fyllsta öryggis og þrifnaði verði komið við. Þá segir í 12. gr. reglugerðarinnar að merkja skuli greinilega það sem þykir nauðsynlegt vegna öryggis gesta. Sönnunarbyrði hvílir skv. almennum sönnunarreglum á þeim sem heldur því fram að annar beri skaðabótaábyrgð á tjóni sínu og að skilyrði skaðabótaréttar séu uppfyllt. Til þess að sönnunarbyrði snúist við eða aðrar sönnunarreglur séu lagðar til grundvallar geta aðstæður verið þannig að tjónvaldur geti einn upplýst um atvik og geri það ekki eða þegar skorað er á viðkomandi að leggja fram upplýsingar og hann gerir það ekki. Í máli þessu

hefur M skorað á V að afla og leggja fram skýrslu sem tekin var af M á slysdegi. Var það vaktstjóri hjá X sem tók skýrsluna. Þrátt fyrir áskorun þessa hefur V ekki lagt fram umrædda skýrslu né svarað því til hvort reynt hafi verið að afla skýrslunnar. Í fyrrgreindum dómi Landsréttar kemur fram að gera megi þá kröfu til rekstraraðila sund- og baðstaða að tryggja að orsakir slysa séu rannsakaðar og að haldið sé til haga gögnum um aðbúnað sem varpað geti ljósi á aðdraganda þeirra. Sé þetta ekki tryggt geti komið til álita að láta rekstraraðila bera hallan af sönnunarskorti um þessi atriða. Jafnframt geti komið til álita í slíkum tilvikum að leggja staðhæfingar tjónþola um aðstæður og orsakir slyss til grundvallar, takist þeim sem ábyrgð ber á rekstri eða búnaði ekki að hrekja þær. Þegar litið er til þess sem fram kemur í málskoti og svo athugasemdum V verður ekki betur séð en að V mótmæli ekki frásögn M um að orsök slyssins megi rekja til mishæðar tveggja flotpramma. Þá hefur því ekki verið mótmælt af hálfu V að varúðarmerkingar hafi verið settar við flotprammanna eftir slys M og engar slíkar merkingar hafi verið til staðar á slysdegi. Aðila greinir á um það hvort mishæðin hafi verið þess eðlis að hún hafi verið auðsjáanleg eða hvort hún hafi verið illsjáanleg vegna mottu sem lögð hafði verið yfir hana. Það liggur ekki fyrir hversu mikil mishæð var milli prammanna á slysdegi eða hversu sýnileg mishæðin var. Telja verður að X verði að bera hallann af því enda stóð það X nær að rannsaka orsök slyssins og halda til haga slysaskýrslu þeirri sem gerð var á slysdegi. Telja verður með hliðsjón af atvikum öllum og þeim ströngu reglum sem um sund- og baðstaði gilda, að X hafi borið að vara gesti lauganna um þá hættu sem skapast gat vegna mishæðar flotprammanna og/eða gera aðrar ráðstafanir til að tryggja öryggi gestanna vegna mishæðar flotprammanna. Engin efni eru til að telja að eigin sök vegna aðgæsluleysis sé til staðar hjá M. M á því rétt á bótum úr ábyrgðartryggingu X hjá V.

Niðurstaða.

M á rétt til bóta úr ábyrgðartryggingu X hjá V.

Reykjavík, 1. október 2024.
rafræn undirskrift

Sóley Ragnarsdóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir